

Lesson 69

Kapatut si Isahin

Mateo 12; Yahiya 5

Assalamu alaikum me' bagayku mapakalehin. Tiya' ku katakdilan we' Tuhanin magaka-aka si ka'am. Iye Tuhan po'on kasanyanganin. Kabaya'annen, we' kēmon me' a'ahin tasabutde duk maglilla' nuhut lān bakas minemesnen, supaya a'ahin makajari kinimatan bentel we' ne duk supaya siye sinakup dem kasanyanganne te'edin salama-lama. Sinna kami we' makajari kami magpakale balik si ka'am ellew inin programabi inēnan “*Lānin duk a'ahin marjari bentel si matahan Tuhan*”.

Me' ekkahin ka'am, kata'uhanbi ne we' matsa ne kite kuwe'itu amban dem Kitab Injil si inistadihante dem Kitabin. Kitab Injilin hep mamagakahin aka-aka hāp sabab Isa AlMasihin. Iye Manimbulin mapitu si dunyahin supaya paluwasne me' manusiya'in amban antanan Nakura' Seyitanin, amban duse duk amban hukumante bi illegga salama-lamahin.

Si me' lesson sinduwehin bakas takaleta we' lumengngan si Isa palatag si lahat me' Yahudihin, **magtolo'** iye si me' a'a mabanesin duk **pakewuli'**ne masakihin. Hangkan banes me' a'ahin nuhut iye. Saguwa' **me' nakura' āgama ma'ekkahin ngimbū si iye** pegge' ga'i siye makajari ngalugat we' lalem kata'u bissāhannen, duk ga'i siye makajari mesuwey si me' hinanganne meke'ulali' tahnangnen.

Ellew inin matsa pe kite bi namba amban dem Kitab Injil duk kata'uhante bang sa'ingge **si Isa kinuntarahan we' me' nakura' āgamahin sabab ellew li'i**. Ellew li'ihin kapitu' ellewnen diyalem de simana, hātinen ellew Sabtu'. Ellew inin dina'ak we' Tuhanin si me' Yahudihin subey ellew pagli'i, pag ubus ne siye maghinang ennem bahangi. Saguwa' tinuksa' si Isa we' me' Pariseohin – me' nakura' āgama masa miya'an – we' langgalanne sara' sabab ellew li'ihin, pegge' niya' tahnangne hinangan hāp si ellew Sabtu'. Hinangde hadja inin da'awa, pegge' ga' niya' takasuwa'de la'at panuksa'ande iye.

Na, batsate ne amban dem Kitab Injil sinulat we' Mateo, kapitulu sempukduwe. Pina'in dem Kitab:

(Mateo 12) ¹ **Dembuwa' Sabtu'**, ellew li'i me' Yahudihin, pabutas disi Isa dem tana'. Pegge' inusan me' tindeggen, ngalupu' siye buwa' tana'in bu ininta' we' de. ² Pag kite me' Pariseohin miya'an, pa'inde pu si Isa,

“Payamanun be. Me' tindegnun hinangde tinaggahan sara' si ellew li'ihin.”³ Pa'in si Isa si siye, “Ga' ke bakas tabatsabi bang ine hininang Sultan Da'udin masaley pag inusan iye duk me' sawe'nen?”⁴ Padiyalem hep iye pī si luma' Tuhanin duk ineddo' we' ne pan binettad la'i pangurung si Tuhanin duk kinakan we' ne duk me' sawe'nen. Bu tinaggahan hep we' sara' kinakan pan miya'an, luwal hadja para si me' imam.⁵ Duk ga' ke isab tabatsabi dem kitab Tawrat we' me' imam si langgal hadjehin maghinang kahaba' ellew li'i bisan tinaggahan maghinangin we' sara'? Saguwa' ga'i du siye magduse.⁶ Akahante ka'am, niya' ne tu'u pesōng kapatutnen amban sara' si langgal hadjehin.⁷ Niya' tasulat dem kitab, pina'in, ‘Ga'i mahalga' si aku kurbanin saguwa' iye kabaya'ankun we' ma'ase' ka'am si sawe'bi.’ Bang tasabutbi te'ed hātine inin, ga'i labo'anbi hukuman a'a mangga' niya' dusenen.⁸ **Anak Manusiya'in tege kapatut magpa'in bang ine-ine mapatut hininang si ellew li'ihin.**”

Niya' hatusan ēn duk gellal ginuna para pu si Isa dem Kitab. Dembuwa' me' gellalin daran ginuna we' ne para si dinen inin “**Anak Manusiya'**”. Gellal inin, Anak Manusiya', ma'esseban kite bi we' AlMasihin ngandiyawa'an dine manjari a'a, dembuwa' me' tubu' Apu' Adam. Gellal inin magpakite isab we' balakatan iye, pegge' iye mangandiyawa'an dinen manjari a'a, bu iye du isab mangantanan kēmon kapatut duk kēmon hukuman si kēmon manusiya'in. Pikilun bi! Lapal Tuhanin duk Niyawanen, duk balakatnen, duk sahayanen – pitu si dunya manjari baran manusiya'! Awe', Isa AlMasi, Anak Manusiya', Mangantanan ellew li'ihin duk Mangantanan kēmon-kēmonin. Saguwa' ga' inin kinahagad we' me' Pariseohin bang sine te'ed si Isa.

Batsate ne bang ine mapalabeyin puwas miya'an. Pina'in dem Kitab:

(Mateo 12)⁹ Manjari palanjai si Isa billa'i duk padiyalem iye dem langgalde.¹⁰ La'i dem langgal niya' a'a sapik tangannen. Niya' isab la'i me' a'a batang miha duse si Isa supaya iye katuntutande. Hangkan tilewde iye, pa'inde, “Ngalanggalan sara' ke magpakole' si ellew li'ihin?”¹¹ Nambung si Isa pa'inne, “Ine hinangbi bang upama niya' bili-bilibi dembuwa' du bu labo' pe dem kupung beytu ellew li'i? Ga' ke eddo'bi maluwas bisan ne ellew li'i?”¹² Pesōng hep mahalga' a'ahin amban bili-bili. **Hangkan patut maghinang makahāp si ellew li'i.**”¹³ Manjari pa'inne si a'a masapik tangannen, “Pahintengun tangannun.” Na, pinahinteng we' ne, manjari kewuli'an ne tangannen kuwe' tanganne dembuwa'in.¹⁴ Manjari paluwas me' Pariseohin amban langgal duk magisun siye bang sa'ingge si Isa tapapateyde.¹⁵ Pag kata'uhan si Isa sabab isun me' Pariseohin, tahala' iye amban lahat

miya'an. Ekka a'a paturul si iye. Pinakewuli' we' ne kēmon me' a'a masakihin....

Kitete we' tinuksa' si Isa we' me' Pariseohin we' talanggalne sara'in pegge' ga' pagaddatanne me' pangaddatanden. Magmā-mā te'ed siye! Me' nakura' āgama inin, ga'i siye ma'ase' si me' a'a inusan atawa si me' a'a saki. Saguwa' kabaya'anden we' kahagad me' a'ahin we' me' bi'at-bi'atande sabab ellew li'ihin sara' amban Tuhan! Bu pa'inde we' ga'i kuhi maghinang hāp bang ellew li'i. Saguwa' kata'uhan si Isa la'at diyalem ateyden duk pa'essebanne siye me' pina'in Tuhan dem Kitab, pa'inne, “Ga'i mahalga' si aku kurbanin saguwa' iye kabaya'ankun we' ma'ase' ka'am si sawe'bi.' Bang tasabutbi te'ed hātine inin, ga'i labo'anbi hukuman a'a mangga' niya' dusenen. Anak Manusiya'in tege kapatut magpa'in bang ine-ine mapatut hininang si ellew li'ihin.”

Pala'us pe kite bi matsa amban dem Kitab, pa'inne:

(Mateo 12) ²² Manjari niya' bino'o pī pu si Isa dembuwa' a'a pessek duk umew pegge' **pasayedan seyitan iye**. Kawuli'an iye we' si Isa, hangkan kapamissā ne iye duk ngite ne iye. ²³ Kēmon a'ahin ulali' duk pa'inde, “Inin ne ente' tubu' Sultan Da'udin?” ²⁴ Pag kale me' Pariseohin inin, pa'inde, “Ka'urungan iye balakat we' Belsebul, nakura' me' seyitanin, hangkan iye kapagpaluwas me' seyitanin.” ²⁵ Kata'uhan si Isa bang ine dem pikilanden, hangkan pa'inne si siye, “Bang niya' pagsultanan bu magbono' me' a'anen, magka'at pagsultanan miya'an. Duk bang me' a'a si dembuwa' puweblohin atawa me' magtewtey-anakin ga'i magtuhut pikilan saguwa' luwal magsasa', ujudnen magkanat-kanat siye. ²⁶ Hangkan bang nakura' seyitanin maluwas tindegne seyitanin, hātinen we' magkuntara ne siye duk ga'i layun pagbaya'an seyitanin. ²⁷ Pa'inbi we' magpaluwas ku seyitan pegge' ka'urungan ku balakat we' Belsebul, nakura' seyitanin. Bang bennal inin, na, me' tindegbin, amban balakat sine pagpaluwasde seyitanin? Siye ne iyan magpa'inin we' sala' pamikilbin. ²⁸ Saguwa' iye mato'ohin, asal amban Niyawa Tuhanin balakatku magpaluwas seyitanin. Hātine inin, Tuhanin magbaya' ne tu'u si ka'am.”

(Yahiya 5) ¹ Ga' tiggel puwas inin, pataked disi Isa hap Awrusalam pegge' niya' kādja'an me' Yahudihin la'i. ² La'i si Awrusalam niya' limbu, ěnnen bang si bissā Yahudi, limbu Betsata. Limbu inin si bihing dembuwa' me' tarangka padiyalem hap Awrusalamin, inēnan tarangka bili-bili. Niya' lime luma'-luma' pasayindungan si bihing limbu miya'an. ³ Tu'u si me' luma'-luma' inin, ekka me' a'a saki pabāk. Niya' siye pessek, niya' pengka' duk niya' matey baranden. Inagad-agad we' de

paseyibuwa bohe' dem limbuhin. ⁴ Pegge' bang patekka niya' mala'ikat Tuhanin pī dem limbu nguta'ul bohe'in. Duk madumehellu mapī dem bohe'in, pag ubus kuta'ul bohe'in, kewuli'an bisan ine sakinen.

⁵ Niya' dembuwa' a'a la'i tellumpū' duk walun tahun ne sakinen. ⁶ Takite si Isa iye pabāk-bāk la'i duk kata'uhanne we' tiggel ne saki a'a miya'an. Manjari tilew si Isa iye, pa'inne, “Baya' ke kew kole?” ⁷ Nambung a'a sakihin, pa'inne, “Awe', Tuwan. Saguwa' ga' niya' mengket aku pī dem limbu bang ne kuta'ul bohe'in. Duk sasangku pe pa'insud pī, niya' ne dumehellu amban aku.” ⁸ Pa'in si Isa si iye, “Kuwat kew, bo'ohun pabākannun bu nu ne lumengngan.” ⁹ Magtawus a'ahin kole'. Bino'o we' ne pabākannen bu lumengngan ne iye.

Na, ellew miya'an, ellew Sabtu', ellew li'i me' Yahudihin.

¹⁰ Hangkan pag kite me' nakura' Yahudihin a'a makawuli'anin magbo'o pabākannen, pa'inde, “Hoy! Ellew li'i ma'in. Langgalannu sara'ten bi pamo'onu pabākannu iyan.” ¹¹ Sambunganne siye, pa'inne, “A'a mamakole' akuhin, da'akne bino'o si aku pabākankun duk da'akne ku lumengngan.” ¹² “Sine a'a manganda'ak ka'uhin?” pa'inde. ¹³ Saguwa' ga' kata'uhanne bang sine, pegge' ekka te'ed a'a la'i si higad limbu duk magtawus si Isa tahala'.

¹⁴ Puwas inin, takasuwa' si Isa a'a bakas masakihin la'i dem langgal hadjehin. Pa'in si Isa si iye, “Payamanun, kole' ne kew. Hangkan lebbahanun ne dusenun, kaw pe niya' pesōng la'at tekka si ka'u.” ¹⁵ Manjari tahala' a'ahin duk pī iye ngakahan me' nakura' me' Yahudihin we' si Isa makole' iyehin. ¹⁶ Hangkan hep si Isa kinuntarahan te'ed we' me' nakura' me' Yahudihin, pegge' pinakole' we' ne a'a sakihin beytu ellew li'i. ¹⁷ Manjari sambungan si Isa siye, pa'inne, “Samaku Tuhanin luwal maghinang sampay ma'in, damikkiyan aku, maghinang ku isab.” ¹⁸ Pegge' kuwe' miya'an sambung si Isahin, hangkan tinuyu'an te'ed iye pinapatey we' de, duma'in hadja pegge' langgalanne sara' ellew li'ihin, saguwa' pegge' pa'inne isab we' Tuhanin Samanen, hātinen pasali'ne dinen si Tuhanin.

Padeheng ne dahu' kite bi matsa. Ine jānnen hangkan me' nakura' āgamahin sassatde si Isa duk pihade iye sōng pinapatey? Iye ke jānnen pegge' pakole'ne a'a masakihin ellew li'i? Duma'in iyan jānne te'edin. Pihade si Isa sōng pinapatey pegge' **pa'inne we' Tuhanin Samanen**. Ga' siye ngatu neyima' we' si Isa AlMasihin pitu amban pana'anan Tuhanin. Hangkan tuksa'de si Isa missā kupul si Tuhan duk pihade bang sa'ingge pamaka'atde iyehin.

Saguwa' pina'in dem Kitab:

(Yahiya 5) ¹⁹ *Sambungan si Isa me' nakura' miya'an, pa'inne, "Sabennal akahante ka'am, ga' te'ed niya' tahinangku bang baran-baranku hadja. Saguwa' ine-ine takiteku hinang Samakun, iye isab miya'an hininangkun. Kēmon hininang Samanen iye du isab hininang Anaknen.* ²⁰ *Pegge' kinalasahan ku we' Samaku Tuhanin, duk pinakita'u we' ne si aku kēmon hininangnen. Duk si pesōngan pahinangne pe ku iyan me' hinangan pesōng balakatan amban me' tahinangku ilabeyin, ubus bu kēmon ka'am ulali' manamal.*

²¹ *Samaku Tuhanin makapakellum a'a matey. Damikkiyan isab aku, Anak Tuhanin, tapakellumku sine-sine kabaya'anku.* ²² *Duk duma'in Samaku Tuhanin mangahukum me' manusiya'in. Saguwa' pinangurung we' ne si aku kapatut mangahukum manusiya'in kēmon,* ²³ *supaya kēmon a'ahin, pahadjede ku kuwe' pamahadjede Tuhanin. Sine-sine ga'i mahadje Anak Tuhanin, ga'i du isab pahadjene Samaku Tuhanin, iye mamapitu akuhin.*

²⁴ ***"Sabennal akahante ka'am, sine-sine makakale me' panolo'kun duk kahagad si mamapitu akuhin, ellum iye salama-lama. Ga'i iye tewwa' hukuman Tuhanin. Ga'i ne iye legga Tuhanin saguwa' ellum iye salama-lama.***

³¹ ***"Bang aku hadja missā sabab dikun, ga' du niya' bali pina'inkun.***
³² *Saguwa' niya' seddili naksi'an aku. Kata'uhanku we' panaksi'ne si akuhin asal bennal."* ³³ *Pa'in si Isa pe, "Bakas ka'am nganda'ak me' a'abi pī pu **Yahiya**. Duk inaka we' Yahiya mabennalin sabab aku.*
³⁴ *Saguwa' duma'in pangandelankun saksi' manusiya'. Bissāku hadja inin sabab Yahiya supaya ka'am timbul.* ³⁵ *Si Yahiya kuwe' dalil payita'an kayat ngurung danta' si pikilan manusiya' duk sinna ka'am si danta'nen, hātinen si panolo'nen, bisan daddali' hadja.* ³⁶ *Saguwa' niya' saksi'ku pesōng basagnen amban panaksi' Yahiyahin. Iye ne me' hinang bakas tahinangkun. Me' hinangku inin amban panganda'akan Samaku Tuhanin duk da'akne si aku inubus. Asal hininangku ne inin naksi'an aku we' Samaku Tuhanin mamapitu akuhin.* ³⁷ ***Duk Samakun,*** *iye mamapitu akuhin, saksi'anne ku isab. Saguwa' ga' bakas takalebi suwalanen duk ga' bakas takitebi bayhu'nen.* ³⁸ *Duk ga' lapalnen pa'essep dem ateybi pegge' ga' ka'am kahagad si aku, iye pinapitune si ka'amin.* ³⁹ *Ka'am iyan, magtuyu' te'ed ka'am ngadji' kitabin, pegge' tapikilbi bang ka'am ngadji' ngasuwa' umul ka'am salama-lama si surga'. Bu **kitab inin** ne magaka sabab akuhin.* ⁴⁰ *Saguwa' ga'i ka'am ngatu patuhut si aku, bu aku maka'urungan ka'am umul ga' tamanannen."* ⁴¹ *Pa'in si Isa pe si me' nakura' me' Yahudihin, "Duma'in inapaskun sanglitan manusiya' ku.* ⁴² *Saguwa' kata'uhanku bang ine dem ateybin. Kata'uhanku ga' niya' lasabi si Tuhan.* ⁴³ *Bisan ku pitu*

inurungan kapatut amban Samaku Tuhanin, ga'i du ku kahagadbi. Saguwa' bang niya' a'a seddili pitu magkapatutan dine, kahagadbi iye. Sa'ingge pakahagadbi si akuhin bang iye kabaya'anbin sanglitan sawe'bin ka'am? Ga'i iye apasbi sanglit amban Tuhanin, Tuhan dembuwa'-buwa'in.

⁴⁵ *“Da'a pikilun bi we' sumbungte ka'am si Samaku Tuhanin la'i si ellew paghukum. Duma'in aku saguwa' si Musa, mamasampay si ka'am sara' tinuhutbin, iye manumbung ka'amin.* ⁴⁶ *Bang bennal ka'am kahagad pu si Musa, subey ka'am kahagad si aku pegge' sabab aku hep sinulatne dem kitabin.* ⁴⁷ *Saguwa' pegge' ga'i kahagadbi me' sinulat si Musahin, sa'ingge pakahagadbi me' bissakun?”*

Takalebi ke bang sa'ingge sinabit we' si Isa me' Pariseo me' mabaya' mapatey iyehin? Pa'inne si siye we' **sine-sine ga'i ngatu neyima' AlMasihin** pinapitu we' Tuhan amban surga'in, **ga'i te'ed teyima'ne bissāhannen duk hinangannen** iye manaksi'an AlMasihin; ga'i isab teyima'ne panaksi' **Nabi Yahiyahin**, panaksi' **Nabi Musahin** duk panaksi' **Kitabin**. Hātinene sine-sine ga'i neyima' AlMasihin ga'i teyima'ne **di Tuhanin**. Sine-sine ga'i mahadje Anak Tuhanin ga'i isab pahadjene Samane mamapitu iyehin. Bang niya' ga'i ngatu neyima' lapal duk kapatut si Isahin hātinene ga'i iye ngatu neyima' lapal duk kapatut Tuhanin – pegge' si Isa te'ed Lapal Tuhanin duk pinangandel we' Tuhanin si iye kēmon hukuman duk kapatutin.

Sine-sine kahagad te'ed si Tuhanin duk nabinen, kahagad isab iye we' si Isa AlMasihin mapitu amban surga'in, pegge' kēmon me' nabihin naksi'an iye. Kēmon mangata'uhan duk makahagad si Sulat me' Kanabihanin, kata'uhande isab duk kahagadde we' si Isa, anak Mariyamin, iye pinene' we' Tuhanin manjari Manimbul manusiya'in. Iye inaka si Isa si me' nakura' āgamahin pag pa'inne,

(Yahiya 5) ³⁹ Ka'am iyan, magtuyu' te'ed ka'am ngadji' kitabin, pegge' tapikilbi bang ka'am ngadji' ngasuwa' umul ka'am salama-lama si surga'. Bu kitab inin ne magaka sabab akuhin. ⁴⁰ *Saguwa' ga'i ka'am ngatu patuhut si aku, bu aku mangurungan ka'am umul ga' tamanannen.*

⁴⁵ *Da'a pikilun bi we' sumbungte ka'am si Samaku Tuhanin la'i si ellew paghukum. Duma'in aku saguwa' si Musa, mamasampay si ka'am sara' tinuhutbin, iye manumbung ka'amin.* ⁴⁶ *Bang bennal ka'am kahagad pu si Musa, subey ka'am kahagad si aku pegge' sabab aku hep sinulatne dem kitabin.* ⁴⁷ *Saguwa' pegge' ga'i kahagadbi me' sinulat si Musahin, sa'ingge pakahagadbi me' bissakun?*

Karayaw kēmon kite bi pahatul-hatul mikil sabab me' bissā inin, pegge' mabaya' Tuhanin ngurungan kite bi kata'u bang ine hātine

te'edin. Mabaya' Tuhanin we' mabennalin iye diyalem ateyten bi. **Bang kite bi magpa'in we' kahagad kite bi si me' kanabihanin, subey isab kite bi kahagad si sinaksi'anden, hātinen Isa AlMasi!** Me' bagayku, niya' panilewku si ka'am: Kahagadbi ke te'ed me' kanabihanin? Ekka me' a'ahin mura kahagad si saksi' dembuwa' a'a, saguwa' meke'ulali' te'ed inin, kulang me' a'ahin kahagad si **saksi' pinabugtu' we' me' nabi ma'ekkahin**, siye manulat Kitab Masutsihin. Bang ka'u, sa'ingge kew? *“Kahagadnu ke bissā me' kanabihanin?”* (Hinangan 26:27)

Na, me' bagayku mapakalehin, taman inin ne hadja ellew inin. Saguwa' da'akte isab ka'am pakale si lesson mapaturulin bang pala'us kite bi matsa amban dem istori sabab Isa AlMasihin....

Karayaw iledjiki'an ka'am we' Tuhanin sasangbi mikil-mikil sabab me' bissā si Isa Panuhutanin si me' Pariseohin, pa'inne:

“Saguwa' pegge' ga'i kahagadbi me' sinulat si Musahin, sa'ingge pakahagadbi me' bissākun?” (Yahiya 5:47)

Wassalam